

Съюз на ЕПЦ
 Дел. № 28 / 28.02.03г.
 София, ул. "Бачо Киро" № 21

ДО
 КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА
 БЪЛГАРИЯ

С Т А Н О В И Щ Е

от СЪЮЗ НА ЕВАНГЕЛСКИТЕ ПЕТДЕСЯТНИ
 ЦЪРКВИ В БЪЛГАРИЯ
 гр. София, ул. "Бачо Киро" 21

по КД № 3/2003г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Във връзка конституирането ни като заинтересована страна по делото, образувано по повод искането на група народни представители за обявяване противоконституционността на редица текстове от Закона за вероизповеданията, изразяваме следното становище:

• **По чл. 7 ал. 4 от закона за вероизповеданията:**

Присъединяваме се към становището на народните представители за противоконституционност на 7 ал. 4 от Закона за вероизповеданията. Текстът на разпоредбата: *"Правата и свободите на лицата, членуващи в религиозна общност, не могат да бъдат ограничавани от вътрешните правила, ритуали и обреди на тази общност или институция"* е неясен и представлява основание субективизъм, дискриминационно отношение и намеса във вътрешния живот на изповеданията. Това основание произтича от общата формулировка: "права и свободи", която не съответства на конституционния термин "основни права и задължения на гражданите". Основните права и свободи на гражданите са гарантирани от Конституцията и следва безусловно да бъдат зачитани от вероизповеданията, но цитираният текст от закона обхваща много по-голям обем права и свободи. Като пример ще посочим обстоятелството, че както Българската Православна църква, така и редица други вероизповедания ограничават възможността жени да бъдат свещенослужители. Погледнато в светлината на атакуваната правна норма, обаче, това представлява ограничение на правата на жените. Следователно, ако този текст продължи да съществува, той ще бъде реална предпоставка за възможността на жени да заемат такива длъжности след намесата на съдебни или административни органи. Решенията на тези органи, поради задължителността на характера им ще представляват намеса на държавата във вътрешния живот на изповеданието. Вероизповеданията не могат да бъдат задължавани да

К
КД. 3/2003
Ч.В. 2003

зачитат всички права, които представляват ценности за отделния индивид.

Някои ограничения в избора на начин на живот представляват основна част от самата доктрина на вероизповеданието и налагането им на определен начин на поведение с изрични предписания би могло да доведе до обезмисляне на самото съществуване на вероизповеданието. Следователно, самото съществуване на тази правна норма представлява законова база за налагане на ограничения, които противоречат на целта на самия закон и на Конституцията – чл. 6 и чл. 13 ал. 1 и 2.

- **По чл. 10 ал. 1 и 2**

Искането за обявяване на противоконституционността на чл. 10 ал. 1 и 2 от Закона за вероизповеданията е основателно, поради факта, че тези разпоредби поставят вероизповеданието – източно православие в по-привилегировано положение от всички останали вероизповедания, развиващи дейност в страната.

Вместо Българската Православна църква да се управлява съобразно своите канони и правила, организационната и структура се създава ex lege, което може да даде предпоставки за вмешателство на държавата във вътрешните дела на църквата.

Атакуваните текстове са в противоречие с чл. 4 ал. 1 и 2 от същия закон и с чл. 6 ал. 2 и чл. 37 от Конституцията.

Учредяването със закон на юридическо лице представлява учредяване по решение на държавата, а не по волята на членовете и ръководството на вероизповеданието, което противоречи на чл. 13 ал. 2 от Конституцията.

Не е сериозен аргумента, че още Търновската конституция е прогласила за господстващото вероизповедание източното православие, тъй като в конституцията от старата престолнина няма отделяне на църквата от държавата.

Напълно се присъединяваме към становището на групата народни представители, сезирани Конституционния съд на Република България и в частта относно втората алинея на чл. 10 от закона. Закрепяването с правна норма на йерархическата структура на дадено вероизповедание е пречка за промяна в идеите и вижданията за бъдещото му структуриране.

Санкцията по чл. 8 ал. 1 т. 6 е приложима за всички вероизповедания с изключение на регистрираното по чл. 10, което противоречи на чл. 4 ал. 1, чл. 10 ал. 3 от Закона и чл. 6 и чл. 37 от Конституцията.

Последният приет закон за Вероизповеданията в Европа е този на Португалия – приет през 2001 година. Според този закон всички Вероизповедания се регистрират по един и същ правен режим включително и традиционното за Португалия Вероизповедание – Католическата църква. След приемането на закона Португалската държава е сключила договор с Католическата църква за уреждане на по-специалните им взаимоотношения.

- **По § 1 от ДР**

Според § 1 Вероизповеданията трябва да имат задължително регистрирана по този закон религиозна институция което ограничава правото им на свободен избор и противоречи на чл.13. ал.1 от Конституцията. Не е проведена до край идеята на законодателя за възможността за публично изповядване на религия чрез организации, които имат статут на юридически лица, както и от такива, които не са регистрирани.

- **По § 2 ал. 3 от ПЗР**

Искането за обявяване на противоконституционността на текста на пар. 2 ал. 3 от ПЗР на закона е основателно, защото продължение на идеята, залегнала в чл. 10 ал. 1 и 2.- а именно едно от вероизповеданията да получи статут по силата на закона, а останалите – по силата на съдебно решение.

- **По § 4 от ПЗР**

Това конкретно искане на групата народни представители считаме за неоснователно, защото наистина е налице обществената необходимост от установяване на действителните историческо правоприемство между съществуващи и нововъзникнали изповедания. Горното се налага от прекъсването на историческата традиция поради господството на тоталитарната държава.

Отделно от гореизложеното развиваме и следните основания:

Глава трета от Закона за вероизповеданията урежда процедурата по вписване на изповеданията и техните поделения. Правилата, обаче не представляват точни и ясни предписания, поради което се създава предпоставка за не възможност за изпълнението им от правоприлагащия орган. От една страна, съдът е задължен да впише съществуващите изповедания, от друга е останал неизяснен въпроса с правомощията по повод контрола за законосъобразност при промяна на вписаните обстоятелства, съгласно гл. 46 от ГПК. Следва ли съдът да вписва безотказно всякакво искане за промяна или освен началното вписване, съдът вече има правомощието за упражняване право на преценка при последващи вписвания, както на нови изповедания, така и на промени в съществуващите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЕПЦ:

/п-р Виктор Тодоров Вирчев/